

Forord

Spor er mange ting, fra dyrespor i skovbunden til *tracks* på magnetbåndet. De fører vidt og bredt: tilbage til urgamle jægertraditioner, frem mod informationssamfundet, ud mod det gældende verdensbillede grænser, ind i hjertet af tingene, heureka!

Spor er en nøgle til tidsånden. Interessen for spor er mærkbar i nutidens kunst, filosofi, arkitektur, mode, livsstil. Labyrinten sammenfatter nutidens billede af sig selv, og sporene danner holdepunkter for den tanke, som søger ud eller ind. Artiklerne i dette nummer af *Kultur & Klasse* trækker en linje mellem disse holdepunkter.

Den systematiske tænknings forfald er blevet ledsaget af den aforistiske tænknings fremgang, skriver Carlo Ginzburg i sin artikel om indicie-paradigmets rødder. Det er en krisetænkning, der vurderer samfundet og mennesket ud fra spor, symptomer, indicier. Den diagnosticeres som de underprivilegeredes viden, hvis udgangspunkt er de konkrete hverdagserfaringer. Som erkendelsesmodel er det et løfte om en videnskab, der lader detaljen komme til sin ret. Som videnskabshistorie er det et panorama, der omfatter stenalderjægere, babyloniske spåmænd, renæssance-læger, Morelli, Freud og Doyle.

Fænomenet "spor" ses i sammenhæng med informationsteknologi, hemmelige koder, psykoanalyse og marxisme, kriminalfortællinger og semiotik, men hvori består fænomenet "sporsans"? Det drøftes i Martin Zerlangs artikel, som samtidig trækker to traditioner op inden for sportænkningen: en aristokratisk-metafysisk og en folkelig-materialistisk.

Dernæst følger artikler om to forfattere, der er gået på opdagelse i hhv. den moderne computerverden og den middelalderlige klosterverden. Anker Gernzøe læser Svend Åge Madsens *Af sporet er du kommet* som en samtidssatire over den skæbne fantasi, følelse og identitet frister i computer-kulturen. Bo Bjørnvig tolker Umberto Ecos *Rosens navn* som et stykke af en drengebog, et drømmebillede med appel til en tid, hvor man og især mænd er faret vild i kønsrollernes og de politiske konflikters labyrinter.

Den afsluttende artikel af Jørgen Holmgaard giver et socialpsykologisk signalement af forskydningerne i det kulturelle og politiske klima siden 1950'erne. Her er udgangspunktet helhedsbeskrivelsen, men holdepunktet igen den afslørende detalje, sporene af psykiske konflikter i de politiske engagementer. - Nærmere herom i nummer 56!

Red.